

DELÅRSRAPPORT APRIL 2024

Barn- och skolnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	5
Händelser av väsentlig betydelse	5
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	6
Resultat och ekonomisk ställning.....	22
Väsentliga personalförhållanden.....	28

Bilagor

Bilaga 1: Lärartäthet per enhet 2021-2023

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Ny skolplattform

Avtalen för de nuvarande systemen Unikum och Skola24 går snart ut. Detta, i kombination med ett förändrat behov av digitala verktyg, medför att Lunds kommun vill ta ett helhetsgrepp kring det digitala stödet till elever, pedagoger och vårdnadshavare.

Lokalförändringar

På grund av det minskande barnantalet i Lunds kommun har nämnden beslutat att avveckla tre förskolor. Barnen börjar sina nya förskolor efter sommarledigheten senare i år. Förutom minskat barnantal har förskolorna avvecklats på grund av bristande tekniskt skick eller utmaningar kring utemiljöns storlek eller kvalitet.

Språka Lund

Språka Lund är ett systematiskt och långsiktigt arbete med att vidareutveckla språk-, läs- och skrivundervisningen i förskola, grundskola och anpassad grundskola. Syftet är att stärka språk-, läs- och skrivförmågan hos alla barn och elever i ett 1–16 års perspektiv, för att stärka lärandet i alla ämnen.

Språksatsningen i Lund följs även upp med en kommande satsning på matematik, Matematik-a Lund.

Kartläggning tillgängliga lärmiljöer

Från och med våren 2024 är det obligatoriskt för förskolorna i Lund att utföra kartläggning av tillgängliga lärmiljöer med det framarbetade kartläggningsverktyget. Kartläggningen är ett stöd för förskola, grundskola, anpassad grundskola och för organisationen som helhet i strävan efter en likvärdig förskola och skola.

Målstyrning

En välfungerade och högkvalitativ förskole- och skolverksamhet skapar goda förutsättningar för att barn och unga ska växa upp i en trygg miljö och som vuxna kunna bidra till Lunds fortsatta utveckling. Utöver det ständiga förbättringsarbete enheterna gör för att uppfylla sitt uppdrag sker ett parallellt utvecklingsarbete på huvudmannanivå.

Barn- och skolnämnden har två utvecklingsmål kopplat till kommunfullmäktigemålen:

- Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga all-tid.
- Stärka barn och elevers möjlighet till vidare studier, arbete eller annan sysselsättning.

Varje år beslutar kommunfullmäktige om särskilda uppdrag. Barn- och skolnämnden har tilldelat tio särskilda uppdrag som kommer att bedrivas i projektform.

Resultat och ekonomisk ställning

Barn- och skolnämndens totala prognos för 2024 beräknas till -28,0 mnkr. I jämförelse med den tilldelade budgetramen om 3 033,9 mnkr motsvarar det 0,9 % avvikelse.

Den totala prognostiserade avvikelsen mot budget förklaras av både beräknade överskott och underskott. Överskott motsvarande 10,0 mnkr beräknas inom budgeten för skolpeng vilket främst beror på att antalet elever i fritidshem beräknas bli färre än

vad kommunfullmäktiges beslutade budget för 2024 baseras på. Överskott beräknas även inom budgeten för taxor och avgifter (4,4 mnkr) och nämnd- och förvaltningsgemensamt (2,0 mnkr). Underskott beräknas inom budgeten för förvaltningsgemensamma kostnader (-4,1 mnkr), grundskolans och den anpassade grundskolans verksamhet (-27,7 mnkr), förskolans verksamhet (-1,4 mnkr) och inom särskilda verksamheter (-11,2 mnkr). För lokalkostnader beräknas ingen avvikelse mot budget.

För perioden januari till och med april redovisar barn- och skolnämnden en budgetavvikelse som uppgår till -28,0 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Första kvartalet för 2024 visar på en minskad sjukfrånvaro jämfört med 2023. Arbetet med insatser för att minska både korttids- och långtidsfrånvaro har fortgått under första kvartalet. Arbetsgruppen som arbetar med projektet Arbetsmiljöarbete BSF har fortsatt enligt plan. Personalomsättningen för januari – mars 2024 är 1,9 %.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

Kartläggning tillgängliga lärmiljöer

Från och med våren 2024 är det obligatoriskt för förskolorna i Lund att utföra kartläggning av tillgängliga lärmiljöer med det framarbetade kartläggningsverktyget. Underlaget kommer att följas upp av huvudman i förskolans SKA-periodicitet var tredje år. År 2024 är kartläggningen tillgänglig att genomföras från 1 april till 30 juni. Övriga skolformer rekommenderas att genomföra kartläggningen vid behov.

Kartläggningen är ett stöd för förskola, grundskola, anpassad grundskola och för organisationen som helhet i strävan efter en likvärdig förskola och skola. Kartläggningen är också ett verktyg för skolledare och personal att kunna utveckla tillgängliga lärmiljöer på ett enhetligt sätt.

Underlaget från kartläggningen är tänkt att användas i förskolans och skolans systematiska kvalitetsarbete på grupp-, enhets- och huvudmannanivå.

Språka Lund

Språka Lund är ett systematiskt och långsiktigt arbete med att vidareutveckla språk-, läs- och skrivundervisningen i förskola, grundskola och anpassad grundskola. Syftet är att stärka språk-, läs- och skrivförmågan hos alla barn och elever i ett 1–16 års perspektiv, för att stärka lärandet i alla ämnen. Språka Lund består av följande fyra delar: LegiLexi, Före Bornholmsmodellen, kartläggningsstöd och digitala utbildningar i Estracer. Arbetet är i implementeringsfasen och fortlöper enligt plan.

Språksatsningen i Lund följs även upp med en kommande satsning på matematik, Matematik-a Lund. Insatser kommer att riktas både mot kartläggningsarbete och kartläggningsverktyg för elevers kunskaper i matematik, samt undervisningsutveckling och undervisningsverktyg i form av analys av undervisning och lärande av matematik.

Lokalförändringar

På grund av det minskande barnantalet i Lunds kommun har nämnden beslutat att avveckla tre förskolor. Barnen börjar sina nya förskolor efter sommarledigheten senare i år. Förutom minskat barnantal har förskolorna avvecklats på grund av bristande tekniskt skick eller utmaningar kring utemiljöns storlek eller kvalitet.

Nya rapporter från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att antalet skolbarn i Sverige, i åldrarna 6 till 15 år, förväntas minska stadigt över de kommande 15 åren, därefter förväntas elevantalen inte komma upp på samma nivå fram till år 2070 som en följd av lågt barnafödande i landet.

Ny skolplattform

Avtalen för de nuvarande systemen Unikum och Skola24 går snart ut. Detta, i kombination med ett förändrat behov av digitala verktyg, medför att Lunds kommun vill ta ett helhetsgrepp kring det digitala stödet till elever, pedagoger och vårdnadshavare.

Projektet omfattar bland annat schema, elevhälsa, närvaro och frånvaro, pedagogisk planering, bedömning, kommunikation och uppföljning samt flertalet

myndighetsutövande processer enligt skollagen.

Den nya skolplattformen planeras vara redo att användas inför skolstart 2024. Först ut är det gemensamma stödsystemet för elevhälsan, Prorenata, med start den 20 maj.

Chefsnätverk lärande för hållbar utveckling

I april deltog representanter från förvaltningsledning på det årliga chefsnätverket för lärande för hållbar utveckling, CESD. Träffen hölls i Helsingborg och berörde begreppen styra, leda och stödja i förhållande till huvudmannens arbete med LHU. Deltagarna fick ta del av föreläsningar på tema värdeskapande lärande samt skolutveckling kopplat till LHU.

Utredning särskilda undervisningsgrupper

Förvaltningen utreder under läsåret 23/24 skolors möjligheter att inrätta särskilda undervisningsgrupper. Målet är att underlätta för skolor att starta upp och bedriva undervisning i särskilda undervisningsgrupper så att elever som har ett konstaterat behov av undervisning i särskild undervisningsgrupp ska få det stödet på sin hemskola eller i dess omedelbara geografiska närhet. Medel inom statsbidraget för stärkt kunskapsutveckling 2024 har fördelats till enheter med särskilda undervisningsgrupper. Medel har också avsatts för att stimulera samtliga skolor att starta upp och utveckla dessa grupper.

Översyn av resursfördelningsmodell

Under läsåret 23/24 ses förvaltningens resursfördelningsmodell över. Aspekter som ingår i översynen är till exempel den särskilda ersättningen till små skolor på landsbygden, fördelning av grundresurs i fritidshem, nyanländpeng och fördelning till anpassad grundskola. Detta enligt beslutat direktiv (2023/4433). BSN har delgetts statusuppdateringar i december 2023 samt april 2024 och i samband med detta har även dialog skett i förvaltningsövergripande samverkansgrupp. Barn- och skolnämnden väntas fatta beslut gällande reviderad resursfördelningsmodell i juni 2024 och den reviderade modellen används första gången 2025.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2024-2026 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2024-2026 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning

Kommunfullmäktigemålet knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 genom mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen, som bland annat handlar om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta organisationer samt säkerställa ett lyhört och inkluderande beslutsfattande.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".

Särskilda uppdrag

EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *En tillitsbaserad styrning och ledning*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
Minskad administration för lärarna	Ansvarig nämnd	 Pågående
Uppdraget kommer att bedrivas i projektform och projektdirektiv är framtaget. Två pilotskolor, Lerbäckskolan och Vikingaskolan, har arbetat med att minska lärarnas administration. Vikingaskolan har anställt två socialpedagoger som avlastat lärarna i administrativa uppgifter, såsom dokumentation och kontakt med vårdnadshavare kopplat till skolfrånvaro. Lerbäckskolan har tillsammans med lärare tagit fram en lista över administrativa arbetsuppgifter som hade kunnat utföras av någon annan. Uppdraget kommer att ses över ytterligare för att även omfatta årskurs F-3 och årskurs F-6 skolor och utgå från det underlag som Skolverket tagit fram där administrativa uppgifter kategoriserats utifrån olika fokusområden. En omvärldsbevakning kommer även att göras under projektiden. En partsammansatt grupp med Sveriges skolledare och Sveriges lärare har startats upp och fungerar som en referensgrupp.	Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Under perioden har samtliga rektorer träffats och fortsatt dialogen kring vad tillitsbaserat ledarskap innebär i barn- och skolnämndens verksamheter. Tydlig roll- och ansvarsfördelning, delaktighet i beslut och återkoppling är några delar som lyfts. Arbetet kommer att fortlöpa under året i syfte att anpassa arbetsätt, processer och kommunikation för att skapa bättre förutsättningar för tillitsbaserad styrning och ledning.

Barn- och skolnämnden deltar i de insatser som planeras av kommunens

tillitsberedning.

Mål 2: Sveriges tryggaste kommun

Kommunfullmäktigemålet relaterar framför allt till sex av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar systematiskt och långsiktigt för att förebygga alla former av våld och brott, samt för att främja invånarnas hälsa och välbefinnande. Arbetet behöver bedrivas på ett sätt som stärker tilliten mellan de som bor och verkar i Lund, samt mellan människor och olika former av samhällsaktörer. För att bibehålla och stärka tryggheten i Lunds kommun krävs vidare att skillnader i upplevd trygghet mellan olika grupper och olika platser minskar.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.

Särskilda uppdrag

EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *Sveriges tryggaste kommun*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
Utredning om hemmasittare	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Ej påbörjad
Uppdraget kommer att bedrivas i projektform och ett projektdirektiv är framtaget. Ett första steg är att få en nulägesbild över hur skolorna i Lund arbetar idag. Förvaltningen kommer även att ta kontakt med andra kommuner för att få inblick i deras arbete i frågan och dra lärdom av framgångsfaktorer och utmaningar. Problematiskskolfrånvaro är något som förvaltningen arbetar med löpande och som varit i fokus under kvalitetsdialoger under de senaste åren. Utmaningar och behov har lyfts i det systematiska kvalitetsarbetet och resulterat i tre övergripande insatser: skolsociala team, se över rutiner för metodstöd vid problematisk skolfrånvaro samt att minska lärarnas administration genom att arbeta mer strategiskt med problematisk skolfrånvaro. Problematiskskolfrånvaro är även ett prioriterat område i <i>Samverkan barn och unga</i> . Det behövs ett samlat grepp i frågan för att inte riskera att projekten går i olika riktningar. Projekten är även beroende av varandra och behöver utvecklas i fas med varandra. Förslag på metod förväntas kunna levereras vid årsskiftet 2025/2026.	Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF	

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Barn- och skolnämndens insatser för att uppnå detta mål understryker vikten av trygghetsarbetet som pågår i förskolan och skolan, eftersom i stort sett alla barn och elever i Lund spenderar en större del av sin vardag i nämndens verksamheter.

Skollagen (5 kap 3§) anger att elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Alla barn och elever ska känna trygghet och uppleva sig respekterade i mötet med förvaltningens verksamheter. Det är en förutsättning för att de ska kunna delta i undervisning, i samspel och utvecklas i sitt lärande och som människor.

Trygghetsarbetet på förskolor och skolor i Lund har en central roll och utgör en viktig grund för all planering och genomförande. Genom pågående kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektor kring området Trygghet och studiero stärks verksamhetens arbete med dessa frågor ytterligare.

Nämndens utvecklingsmål och indikatorer

Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga all-tid.

 Målet kommer inte kunna bedömas

Kommentar

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

I början av varje läsår fastställer barn- och skolförvaltningens enheter inom förskola, grundskola och anpassad grundskola planer mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. I dessa beskriver enheterna bland annat det senaste årets arbete för att främja trygghet och motverka kränkande behandling, samt formulerar behov och åtagandeplaner för kommande läsårs arbete.

Samverkan Barn och unga

Inom ramen för den kommunövergripande samverkansgruppen barn och unga drivs ett antal projekt med syfte att stärka barn och ungas hälsa, trygghet samt möjligheter att lyckas i skolan.

YAM

Under vårterminen 2024 har YAM (Youth Awareness of Mental Health) hittills genomförts i fyra klasser på Gunnesboskolan och tre klasser på Lerbäcksskolan. Till följd av brist på instruktörer fick planerade YAM-tillfällen på Fäladsgården ställas in. Under våren deltar kommunens YAM-samordnare även på ett antal träffar inom ramen för konceptet och under hösten kommer ytterligare två instruktörer att utbildas.

Problematisk skolfrånvaro

Sedan den 1 februari pågår en förstudie om problematisk skolfrånvaro i Lunds kommun.

Målet med förstudien är att ta fram ett samlat underlag för vidare arbete med att förebygga frånvaro och främja skolnärvaro samt att minska studieavbrott. Fokus är risk- och friskfaktorer som kan bidra till närvaro samt ett bättre mående. Inom ramen för förstudien har ett flertal studiebesök gjorts. En kartläggning kring hur kommunen som helhet arbetar med problematisk skolfrånvaro i dagsläget har också påbörjats. Förstudien kommer att innehålla förslag på åtgärder och arbetssätt att arbeta vidare med och material kommer ligga till grund för en ny ESF-ansökan med syfte att genomföra dessa.

Skolsocialt team

Sedan 1 april har ett skolsocialt team startats upp på Norra Fäladen i samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen. I teamet ingår en tjänst på 100% från ASF samt två socialpedagoger på 50 % vardera från skolorna. Teamet kommer att arbeta främst förebyggande.

Obligatorisk lovskola

I en ambition att vidareutveckla den obligatoriska lovskolan har ett samarbete med kultur- och fritidsnämnden initierats. Syftet är att erbjuda meningsfulla aktiviteter för eleverna under årets obligatoriska lovskola.

Säker utemiljö

Naturskolan har under våren erbjudit kursen "Ta plats" som handlar om hur barn och elever kan förstå och förändra sin närmiljö. En metod för att lära känna sin närmiljö men även få kunskap om hur de kan förändra den om den till exempel känns otrygg. Personal från Naturskolan har under våren varit på flera föräldramöten för att prata om säker utemiljö och vikten av att lära sig hantera risker utan att behöva utsättas för faror. Naturskolan har även genomfört en gemensam kurs för förvaltare och projektledare kring dessa frågor. I arbetet med en trygg kommun med trygga medborgare behöver alla medborgare känna tilltro till sin egen kapacitet att klara av vardagen. Trygghet handlar inte om att allt ska vara så säkert som möjligt utan så säkert som nödvändigt.

Förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld

Under vårterminen har flera fortbildningsinsatser för skolkuratorer genomförts tillsammans med kommunens hederssamordnare. Utbildningarna har bland annat handlat om vad hedersrelaterat våld är, vilket stöd som finns i Lunds kommun och kopplingar till skolans styrdokument. Skolkuratorerna har även träffats för workshops inom ämnet. Utbildningarna kommer fortsätta till hösten. En utbildningsomgång av Bygga broar har också genomförts för 42 pedagoger och skolledare i förskolan. Planeringen inför att införa Bygga broar i grundskolan till hösten pågår.

ANDTS

Under läsåret 2023/2024 har två kompetenshöjande insatser genomförts med fokus på att stärka elevhälsans kunskap i både grundskolan och gymnasiet. Under hösten 2023 hölls en fortbildning med flera olika föreläsare på tema främjande och förebyggande arbete mot alkohol och narkotika. I april 2024 följdes fortbildningen upp genom erfarenhetsutbyte där samtliga skolor fick dela med sig av det arbete som sker på enheterna. Ett samarbete med kommunens ANDTS-samordnare har också påbörjats för att se över möjligheterna att ta fram förvaltnings specifika rutiner inom området.

Indikatorer	Mål 2024	Utfall apr 2024	Utfall 2023
<p>LUNK - Andel elever i årskurs 5 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Förvaltningens enkäter genomförs vartannat år. LUNK genomförs nästa gång hösten 2024 och utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från elevenkäten LUNK från 2022 visar dock att andelen elever som varit stressade över skolarbetet efter skoltid minst en gång i veckan det senaste halvåret har ökat marginellt i åk 5 (28,2 procent år 2021; 28,8 procent år 2022). Flickor upplever generellt en större stress än pojkar. I åk 5 är könsskillnaderna drygt 10 procentenheter, där ungefär var tredje flicka upplever stress efter skoltid minst en gång i veckan.</p>			
<p>LUNK - Andel elever i årskurs 8 som känt sig stressade på grund av skoluppgifter efter skoltid (t.ex. på grund av läxor, prov, inlämningar), minst en gång i veckan senaste halvåret</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Förvaltningens enkäter genomförs vartannat år. LUNK genomförs nästa gång hösten 2024 och utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från elevenkäten LUNK från 2022 visar dock att andelen elever som varit stressade över skolarbetet efter skoltid minst en gång i veckan det senaste halvåret har minskat marginellt i åk 8 (70,2 procent år 2021; 69,3 procent år 2022). Flickor upplever generellt en större stress än pojkar. I åk 8 är könsskillnaderna 28 procentenheter, där 83 procent av flickorna upplevt stress efter skoltid minst en gång i veckan.</p>			
<p>Förskoleenkäten - Andel vårdnadshavare som upplever att sitt barn känner sig tryggt i förskolan</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Förvaltningens enkäter genomförs vartannat år. Förskoleenkäten genomförs nästa gång våren 2025 och utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från maj 2023 visar dock att 96 procent av de svarande vårdnadshavarna uppgav att de upplever att ens barn är tryggt i förskolan. Motsvarande siffra 2021 var 95 procent. Svarefrekvensen år 2023 var drygt 50 procent.</p>			96 %
<p>Andel elever med över 15 % frånvaro på högstadiet</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Frånvarostatistik analyseras på läsårsbasis och utfall för april 2024 saknas därmed. Frånvarostatistik från läsåret 22/23 (77 procent rapporteringsgrad) visar dock att andelen elever med över 15 procents frånvaro på högstadiet minskade jämfört med föregående läsås, från 28 procent till 25 procent. Cirka var tredje flicka och var femte pojke hade en frånvaro över 15 procent på högstadiet.</p>			25,03 %
<p>Skolenkäten - Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Skolinspektionens skolenkät genomförs vartannat år och nästa gång blir våren 2025. Utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från våren 2023 visar att 82,4 procent av de svarande eleverna i åk 5 upplevde att de helt och hållet eller till stor del är trygga i skolan. Motsvarande andel bland samtliga kommuner var 83,3 procent. Andelen trygga elever bland flickorna i Lunds kommun var 76 procent och 89 procent bland pojkarna.</p>			82,4

Indikatorer	Mål 2024	Utfall apr 2024	Utfall 2023
<p>Skolenkäten - Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Skolinspektionens skolenkät genomförs vartannat år och nästa gång blir våren 2025. Utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från våren 2023 visar att 79,1 procent av de svarande eleverna i åk 8 upplevde att de helt och hållet eller till stor del är trygga i skolan. Motsvarande andel bland samtliga kommuner var 77,7 procent. Andelen trygga elever bland flickorna i Lunds kommun var 76 procent och 86 procent bland pojkarna.</p>			79,1
<p>Skolenkäten - Elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Skolinspektionens skolenkät genomförs vartannat år och nästa gång blir våren 2025. Utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från våren 2023 visar att 73,6 procent av de svarande eleverna i åk 5 kände att det helt och hållet eller till stor del finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur man mår. Motsvarande andel bland samtliga kommuner var 76,3 procent. Andelen bland flickorna i Lunds kommun var 74 procent och 76 procent bland pojkarna.</p>			73,6
<p>Skolenkäten - Elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Skolinspektionens skolenkät genomförs vartannat år och nästa gång blir våren 2025. Utfall för april 2024 saknas därmed. Resultat från våren 2023 visar att 54,8 procent av de svarande eleverna i åk 8 kände att det helt och hållet eller till stor del finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur man mår. Motsvarande andel bland samtliga kommuner var 58,8 procent. Andelen bland flickorna i Lunds kommun var 52 procent och 60 procent bland pojkarna.</p>			54,8

Mål 3: Fler Lundabor i arbete

Kommunfullmäktiges mål knyter an till ett flertal av de globala hållbarhetsmålen. För att nå dem krävs att Lunds kommun i samverkan med andra aktörer erbjuder ett samlat stöd till invånare som står utanför arbetsmarknaden eller saknar annan meningsfull sysselsättning. Stödet ska vara anpassat till individers olika behov och förutsättningar, i syfte att tillgodose alla människors rätt till såväl utbildning, arbete som till en levnadsstandard som är tillräcklig för den egna och familjens hälsa och välbefinnande.

För att nå målen krävs också att Lund strävar efter att bidra till en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt samt skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Genom att säkerställa en god skolgång, och därmed även möjlighet till goda betyg, för alla barn och unga i Lund bidrar barn- och skolnämnden till målet om fler lundabor i arbete. Att skapa förutsättningar för elever att genomgå ett gymnasieprogram och därmed även få möjlighet till vidareutbildning är en grundläggande förutsättning för att bli konkurrenskraftig på arbetsmarknaden.

För vidare information gällande olika satsningar som nämnden gjort se avsnitt *Nämndens utvecklingsmål och indikatorer* nedan.

Nämndens utvecklingsmål och indikatorer

Stärka barn och elevers möjlighet till vidare studier, arbete eller annan sysselsättning.

 Målet kommer inte kunna bedömas

Kommentar

Språka Lund

God läsförståelse är en avgörande faktor för lyckad skolgång och med tidiga insatser ökar sannolikheten att fler barn och elever blir läskunniga och kan tillgodose sig utbildningen.

Språka Lund är ett systematiskt och långsiktigt arbete med att vidareutveckla språk-, läs- och skrivundervisningen i förskola, grundskola och anpassad grundskola. Syftet är att stärka språk-, läs- och skrivförmågan hos alla barn och elever i ett 1–16 års perspektiv, för att stärka lärandet i alla ämnen.

Majoriteten av de kommunala förskolorna i Lund har inlett arbetet med Före Bornholmsmodellen. Under våren kommer Naturskolan att erbjuda utbildningar på temat "Ta ut Före Bornholmsmodellen", något som varit efterfrågat.

Samtliga skolor konstateras vara i gång med LegiLexi, ett kartläggningsverktyg för att följa elevers läsutveckling. De skolor som missar att testa i någon årskurs, missat att genomföra samtliga deltest eller inte testat alla elever kontaktas för att uppmärksammas på detta och erbjuds stöd. I ett nästa steg kommer fokus riktas mot analys av resultaten för att sedan omsättas i framgångsrik läs- och skrivundervisning på samtliga skolor.

Arbetet kring LegiLexis kommande tester för årskurs 4–6 är påbörjat. Flera grundskolor

i Lund har anmält sig till att bli pilotskolor och genomför redan testning. Under årskurs 4–6 genomförs tester enbart på de elever som misstänks ha eller som har läs- och skrivsvårigheter. Utifrån resultaten från årskurs 3 uppskattas ungefär 20% av eleverna vara i behov av fortsatt uppföljning även efter lågstadiet, eftersom de ännu inte har automatiserat läsningen eller har läsförståelsesvårigheter.

SvA

I ett pågående utvecklingsarbete med svenska som andraspråk har Lundavälkomsten samlat cirka 50 lärare i ett nätverk för dem som undervisar i ämnet. Fokus under vårterminen är kompetensutveckling genom strukturerat kollegialt lärande kring Skolverkets material *Bygga svenska*. Materialet används för att identifiera de elever som är i behov av undervisning i Svenska som andraspråk samt att följa deras språkutveckling kontinuerligt.

SKUA-utvecklarna fortsätter att arbeta med kompetenshöjande insatser för att göra undervisningen mer tillgänglig för alla elever. Att integrera språk och ämnesinläring är ett effektivt arbetssätt som gynnar alla elever.

Fokus på undervisning

Undervisning är centralt för att möjliggöra för barn och elever att utvecklas och lära så långt som det är möjligt. Fördjupning genom analys av undervisning har i flertalet insatser skett utifrån vetenskaplig grund och genom beprövad erfarenhet. I dessa insatser sker professionsutveckling genom praktikutvecklande arbete, vilket erbjuder yrkesverksamma att förbättras i sin yrkesroll. Under perioden har det funnits uppdrag i förskola, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem. En del insatser har både kvalificerat och presenterats på matematikbiennalen i Örebro och resulterat i artikelform i Symposium som hör samman med lärarnas skolutvecklingskonferens.

SYV och praktik

Barn- och skolförvaltningen har under årets första tre månader erbjudit ca 70 APL-platser till gymnasieskolan Vipans barn- och fritidsprogram; till det ordinarie programmet och lärlingsprogrammet. Under utbildningen gör eleverna 15 veckors APL eller halva sin utbildning på en arbetsplats för att uppleva arbetslivet på riktigt. De får möjlighet att prova på arbeten som, bland annat, barnskötare, förskollärare, elevassistent, fritidshemslärare. I samband med praktiken har eleverna på Vipans gymnasium erbjudits en presentation om vägen till arbete via bemanningsenheten. Bemanningenheten arbetar löpande med att aktivt söka upp, bjuda in samt bibehålla kontakt med elever från Vipans.

Bemanningsenhetens personal har under februari gjort en presentation för Vipans elever om vägen till arbete via bemanningsenheten. Att proaktivt söka upp, hålla kontakt med och bjuda in eleverna från gymnasieskolan Vipans är numera en självklar del av bemanningsenhetens arbete.

Fler elever i behov av särskilt stöd

Ansökningar till KSU har ökat jämfört med tidigare år. Vissa skolor ansöker i högre utsträckning än andra och skolorna varierar från år till år.

Utredningen om särskilda undervisningsgrupper förväntas skapa bättre möjligheter för nämnden att tillgodose elevers behov av ett mindre sammanhang. Att särskilda undervisningsgrupper finns i hemskolan i större utsträckning för de elever som är i behov av det kan förväntas leda till att ansökningarna till konsultation till KSU minskar.

Antalet platser på KSU förväntas dock inte minska.

Indikatorer	Mål 2024	Utfall apr 2024	Utfall 2023
Antal enheter med förbättrad lärartäthet			26
<p>Kommentar</p> <p>Organisatoriska nyckeltal rapporteras in till SCB årligen i oktober. Preliminärt utfall publiceras i november och officiell statistik i april. Siffrorna avser helår. Utfall för april 2024 saknas därmed. Officiella siffror som avser helår 2023 rapporteras dock för första gången i denna rapport. 26 av 39 enheter hade förbättrad lärartäthet 2023 jämfört med 2022. Se lärartäthet per enhet i bilaga.</p>			
Läsförkunskaper i förskoleklass			
<p>Kommentar</p> <p>Utfallet för indikatorn mäts inom ramen för Språka Lund, i verktyget LegiLexi. Läsförkunskapstestet i LegiLexi mäter elevernas kunskaper om bokstäver, elevernas fonologiska medvetenhet och elevernas hörförståelse. Läsåret 23/24 är första gången som samtliga skolor med förskoleklass genomför testet, och ett första utfall kommer finnas tillgängligt i slutet av läsåret och presenteras i den andra delårsrapporten.</p>			
Läsförståelse årskurs 3			
<p>Kommentar</p> <p>Förvaltningen kommer även att följa läsförståelsen i årskurs 3. Utfallet mäts inom ramen för Språka Lund i verktyget LegiLexi. Läsförståelse består av två delar, avkodning samt språkförståelse. Utfallet som presenteras kommer att vara följande två kategorier sammanslaget; När målet och När nästan målet. Läsåret 23/24 är första gången som samtliga skolor med åk 3 genomför testet, och ett första utfall kommer finnas tillgängligt i slutet av läsåret och presenteras i den andra delårsrapporten.</p>			
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)			250,6
<p>Kommentar</p> <p>Preliminära kunskapsresultat finns tillgängliga i juni. Officiella siffror publiceras i september. Utfall för april 2024 saknas därmed. Det genomsnittliga meritvärdet före lovskola i årskurs 9 ökade från 248,8 poäng vårterminen 2022 till 250,6 poäng vårterminen 2023. Motsvarande siffra bland kommunala skolor i riket var 223,6. Det maximala värdet är 340 meritvärdespoäng, vilket motsvarar betyget A i 17 ämnen. Genomsnittligt meritvärde är fortsatt högre bland flickorna (F: 254,7; P: 246,6), även om skillnaderna mellan könen minskat. Sett till höstterminsbetygen i åk 9 var dessa marginellt högre än höstterminen 2022, vilket pekar mot ett meritvärde i åk 9 vårterminen 2024 på en något högre nivå än våren 2023.</p>			
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, lägeskommun, antal			12,1
<p>Kommentar</p> <p>Organisatoriska nyckeltal rapporteras in till SCB årligen i oktober. Preliminärt utfall publiceras i november och officiell statistik i april. Siffrorna avser helår. Utfall för april 2024 saknas därmed. Officiella siffror som avser helår 2023 rapporteras dock för första gången i denna rapport. Lärartätheten i grundskolan totalt ökade när antalet elever per lärare sjönk från 12,6 till 12,1. Noteras bör att lärare vid modersmålscentrum och ISLK inkluderas i denna statistik.</p> <p>En indikation gällande förändringar i lärartätheten kan fås genom det interna nyckeltalet arbetad tid. Arbetad tid visar antal årsarbeten efter att övertid, mertid</p>			

Indikatorer	Mål 2024	Utfall apr 2024	Utfall 2023
<p>och sjukfrånvaro beaktats. Nyckeltalet ackumuleras under året. Under perioden januari-mars 2024 var antal årsarbeten för lärarna 278. För motsvarande period 2023 var antal årsarbeten 274. Antal årsarbeten har alltså ökat med fyra jämfört med inledningen av 2023. Detta skulle delvis kunna förklaras av en ökad övertid och mertid, men samtidigt syns en minskad sjukfrånvaro jämfört med januari-mars 2023. Den schemalagda arbetstiden har ökat.</p> <p>Gällande elevantalet i grundskola och anpassad grundskola var detta, i mars 2024, 12 460 st. Detta kan jämföras med 12 595 elever i mars 2023.</p> <p>Den sammantagna bilden är att minskat elevantal och ökad arbetad tid tyder på att lärartätheten i inledningen av 2024 är högre än i inledningen av 2023.</p>			
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)			88,2
<p>Kommentar</p> <p>Preliminära kunskapsresultat finns tillgängliga i juni. Officiella siffror publiceras i september. Utfall för april 2024 saknas därmed. Andelen elever som blivit behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram före lovskola sjönk från 88,8 procent år 2022 till 88,2 procent år 2023. Motsvarande andel bland kommunala skolor i riket var 83,7 procent. Bland flickor ökade gymnasiebehörigheten från 87,5 procent våren 2022 till 88,1 procent våren 2023 och bland pojkar minskade gymnasiebehörigheten från 90,1 procent våren 2022 till 88,2 procent våren 2023.</p>			

Mål 4: Klimatneutralitet 2030

Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. För att nå målen krävs omfattande arbete för minskad klimatpåverkan från bland annat transporter, arbetsmaskiner, jordbruk och avfallshantering. Arbetet måste inkludera lokalt aktiva företag, civilsamhället och akademien. Genom bred samverkan och ansvarstagande upphandlingar kan kommunen gynna konsumtions- och produktionsmönster som tar hänsyn till klimatpåverkan, biologisk mångfald och andra

miljöaspekter.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2024-2026:

Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För Lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Särskilda uppdrag

EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige inom ramen för målområdet *Klimatneutralitet 2030*. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Inom ramen för barn- och skolnämndens arbete med kommunfullmäktigemålet *Klimatneutralitet 2030* har nämnden valt att särskilt prioritera fyra befintliga mål ur kommunens Program för ekologisk hållbarhet, LundaEko, 2021-2030. Målen omfattar områdena kunskap, transporter, livsmedel och avfall,

Kunskap om hållbarhet

Ett av barn- och skolnämndens centrala bidrag till kommunfullmäktiges mål om *Klimatneutralitet 2030* handlar om det löpande arbetet med Lärande för hållbar utveckling i enlighet med styrdokumentet för förskola och skola. Genom ett förhållningssätt i undervisningen som genomsyras av demokratiska arbetssätt, kritiska förhållningssätt, ämnesövergripande samarbeten, en mångfald av pedagogiska metoder samt delaktighet och inflytande rustar nämnden den yngre generationen med de verktyg som behövs för att bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling.

Under våren har flera möjligheter för kompetensutveckling erbjudits. Naturskolans kursprogram innehöll bland annat kurser om utomhuspedagogik och hållbar stadsutveckling. Miljöombuden i verksamheten får löpande information om material att använda och utbildningar att ta del av. Under årets hållbarhetsvecka erbjöds ett flertal arrangemang för personal men även barn och elever.

I april deltog representanter från förvaltningsledningen på det årliga chefsnätverket för lärande för hållbar utveckling, CESD. Träffen hölls i Helsingborg över två halvdagar och berörde begreppen styra, leda och stödja i förhållande till huvudmannens arbete med LHU. Deltagarna fick erfarenhetsutbyta samt ta del av föreläsningar på tema värdeskapande lärande samt skolutveckling kopplat till LHU.

Transporter

Inom ramen för kommunens arbete med intern kontroll granskas under 2024 nämndernas följsamhet av kommunens riktlinjer för resor. Granskningen är inte klar men fokuserar på nämndens tjänsteresor med flyg samt privat bil. Preliminära resultat visar att det främst är skolledare samt chefer och centrala funktioner på skolkontoret som kör privat bil i tjänsten. Det handlar i stora delar om resor till fysiska träffar, huvudsakligen till och från tätorterna. Trots att samåkning förekommer finns behov av att säkerställa bättre förutsättningar för resande inom kommunen. Majoriteten av

flygresorna är kopplade till elevutbyten, men det förekommer även ett flertal flygresor av centrala funktioner i organisationen.

Livsmedel och matavfall

I linje med prioriterade åtgärder i kommunens mat- och måltidsplan pågår just nu ett arbete med att se över möjligheterna att följa upp matsvinn inom förskolans måltidsorganisation. En inventering av var uppföljning görs i dagsläget är gjord och visar på stor variation i organisationen. För att gå vidare krävs bland annat utrustning för mätning i samtliga kök, system för uppföljning av svinnet samt en samsyn kring vad som ska mätas, dvs. tallrikssvin kontra serveringssvinn.

Riktlinjer för prioriteringsordningen av livsmedel (första hand svenskt ekologiskt, andra hand svenskt, tredje hand importerat ekologiskt) håller även på att tas fram.

Avfall

Inom ramen för att öka kunskapen om avfallsminimering så pågår nu förberedelser inför att arrangera en föreläsning och workshop för samtliga miljöombud inom barn- och skolnämndens organisation tillsammans med SYSAV.

Det pågår även kommunikationsinsatser gällande möjligheterna att minska mängden reklam som når nämndens verksamheter samt tillgång till nya källsorteringsmöbler.

Övrigt

Utöver arbetet med prioriterade delmål ur kommunens Program för ekologisk hållbarhet så görs även annat arbete som bidrar till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål om klimatneutralitet.

- Naturskolan arbetar kring klimatanpassade förskole- och skolgårdar för att barn och elever ska bli mer medvetna om klimat och hur det går att påverkas.
- Projektmedel för insatser kopplat till Gröna skolgårdar delas ut
- Efter politiskt beslut pågår arbetet med att starta en ny fritidshemsverksamhet likt den på S:t Hansgården. Under våren har en utredning gjorts gällande vilka platser som kan vara aktuella för att etablera en sådan verksamhet.
- Erfarenhetsutbyte med andra kommuner kring miljöledning och LHU

Uppdrag

Särskilda uppdrag

EVP 2024-2026 innehåller särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige som inte relaterar till något av målområdena ovan. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
Inför "röda träden"	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	 Pågående
Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget. Nämnden har gjort en inventering av befintlig statistik och gör bedömningen att betyg, närvarostatistik samt bedömningar som görs i årskurs 1-5 ska prioriteras i första etappen av uppbyggnaden av uppföljningsverktyget. Denna sammankoppling av statistik förväntas förbättra möjligheten att följa elevernas utveckling och därmed även i god tid kunna sätta in insatser, om behov finns. I ett nästa skede		Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF

Särskilda uppdrag		
<p>kommer behov och möjlighet av ytterligare statistik att ses över.</p> <p>Underlag samlas in och dialog förs med utbildningsnämnden för att fånga alla behov innan kontakt tas med konsult. Statistiken kommer att presenteras genom applikationer i Qlicksense. Uppbyggnaden av applikationerna kommer att kräva stora insatser och involvering från verksamheten för att kunna hålla en så bra kvalitet som möjligt och för att kunna vara så användbart som möjligt.</p>		
<p>Ökad lärartäthet i grundskolan</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Lärartätheten har förbättrats mellan läsår 22/23 och 23/24. Rektorer kommer även fortsatt att prioritera anställning av lärare framför andra yrkesgrupper. I ett ekonomisk tuffare läge ställs rektorer oftare inför situationer där en prioritering behöver göras vid anställning. Behov av annan yrkesgrupp än lärare är ibland större och möter bättre upp till de utmaningar som enheten står inför.</p> <p>En utredning av en modell som möjliggör anställning av lärare centralt ska påbörjas. En grupp rektorer kommer att diskutera fram för- och nackdelar med modellen. Enheters behov ändras över tid och anställning av lärare centralt skapar utrymme för flexibilitet och möjlighet att rikta resurser där behovet är störst.</p>	<p>Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Förskolelyft</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Riktlinjer för arbetskläder kommer att vara klart i maj 2024 med ett minimum för vad som behöver finnas till varje medarbetare. Riktlinjen behandlar även frågor gällande hur arbetskläderna ska beställas, skötas samt lämnas tillbaka vis anställningens slut. En inventering är även gjord på samtliga förskolor som visar på att de flesta har vad som krävs. Vissa förskolor behöver uppdatera med nya kläder samt köpa in till nya medarbetare.</p> <p>Barngruppernas storlek minskar över tid och är lägre i Lund än riksnittet och liknande kommuner. För de barngrupper (ca 130) som har annan indelning än den som Skolverket refererar till kommer förslag till barngrupps storlek att arbetas fram. I samband med detta kommer även en kostnadsberäkning att tas fram.</p>	<p>Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Öppna två nya familjecentraler</p> <p>Projektdirektiv är framtagna för respektive nämnd. En kostnadsberäkning är ännu inte gjord i och med att besked om deltagande inväntas från Region Skåne. Om regionens offentliga vårdgivare väljer att inte delta i ny familjecentralsverksamhet återstår privata vårdgivare. En familjecentralsverksamhet går inte att starta utan samarbete med barnmorskemottagning samt barnhälsovård.</p>	<p>Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden Barn- och skolnämnden</p>	<p> Väntläge</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Seniorluncher</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Under april 2024 öppnade fyra skolor, Idala, Genarp, Nyvång och Järnåkra, upp för seniorlunch. Byskolan och Delfinskolan kommer att erbjuda seniorlunch från maj 2024. Barn- och skolnämndens del i uppdraget är att bereda plats. Övriga delar hanteras av servicenämnden.</p>	<p>Ansvarig nämnd Servicenämnden Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>

Särskilda uppdrag		
<p>Fler analoga och tryckta läromedel</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Satsning för fler analoga och tryckta läromedel uppgår till 3 mnkr som är riktad mot grundskolans verksamhet för inköp av fler förlagsproducerade läromedel.</p> <p>Satsningen innebär en ökning av skolpengen i grundskolan med 203 kr per elev.</p> <p>En riktlinje är framtagen kopplat till inköp av analoga läromedel. Samtliga skolor förväntas göra läromedelsinköp motsvarande minst 510 kr per elev. När alla dessa läromedelsinköp är genomförda förväntas nämnden erhålla ett statsbidragsanslag på totalt 6,7 miljoner kronor, vilket kommer att fördelas till rektorerna baserat på antalet elever. Detta anslag kommer sedan att vara upp till varje rektor att använda utifrån elevernas behov.</p>	<p>Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Översyn av resursfördelningsmodell till små skolor på landsbygden</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>Beslut gällande översyn av resursfördelningsmodellen, där den särskilda ersättningen till små skolor på landsbygden ingår, ska fattas av BSN i juni 2024. Detta enligt beslutat direktiv (2023/4433). BSN har delgetts statusuppdateringar i december 2023 samt april 2024 och i samband med detta har även dialog skett i förvaltningsövergripande samverkansgrupp.</p>	<p>Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Pilotprojekt: Frukost till grundskoleelever</p> <p>Uppdraget kommer att bedrivas i projektform. Projektdirektiv är framtaget.</p> <p>En omvärldsbevakning kommer att göras för att se hur jämförbara kommuner gått till väga.</p> <p>Tre skolor, Genarp skolan, Byskolan och Fågelskolan, kommer att ha gratis frukost med start HT läsåret 24/25. Under vårterminen 24/25 finns möjlighet att skala upp.</p> <p>Det finns en hel del frågeställningar som behöver redans ut, bland annat hur nämnden ska göra med elever med skolskjuts.</p>	<p>Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>

Uppdrag från styrande dokument

Utöver de uppdrag som nämnderna får via ekonomi- och verksamhetsplanen, så har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om kommunövergripande styrande dokument inom vissa områden. I listan nedan syns uppdrag ("politiskt beslutade åtgärder") från styrande dokument som nämnden har valt att fokusera på under året. Av listan framgår även från vilket styrande dokument uppdraget kommer, samt vilken politisk församling som fattat beslut om det styrande dokumentet.

Uppdrag		
<p>Åtgärd 1.1 Effektiv fordonsanvändning.</p> <p>För att säkerställa en effektiv fordonsanvändning i organisationen krävs en gedigen översyn av nuläget. Under 2024 görs detta inom ramen för arbetet med intern kontroll och granskningen av hur väl nämndens följer kommunens riktlinjer för resor. Kontrollen fokuserar på flyg och nyttjande av privat bil i tjänst. Framåt behöver nämnden även se över nyttjandet av kommunens mobilitetstjänster så som bil- och cykelpooler samt andra interna tjänstefordon.</p>	<p>Ursprung Energiplan för Lunds kommun 2019-2026</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>

Uppdrag		
<i>(Barn- och skolnämnden)</i>		
<p>1.3. Alla förvaltningar och bolag har ett stort ansvar för att öka kunskapen om avfallsminimering</p> <p>Arbetet sker löpande både inom ramen för undervisningen i förskola och skola, samt genom kunskapshöjande insatser för miljöombud, miljödragningar på APT med mera. Just nu pågår ett planeringsarbete för ett fortbildningstillfälle för miljöombud i höst i samarbete med SYASV.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>2.3. Planera ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i kommunens verksamheter</p> <p>Det har upphandlats nya källsorteringskärl för hela kommunen vilket kommuniceras ut till skolledare under våren. För att säkerställa ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i samtliga av barn- och skolnämndens verksamheter finns dock ett behov utav en nulägeskartläggning för att identifiera var behoven är som störst.</p> <p>Det pågår även en översyn av gränsdragningslistorna gentemot Lundafastigheter som bland annat beaktar ansvaret för att tillhandahålla sorteringsmöjligheter i kommunens lokaler vilket kan komma att påverka arbetet framöver.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering, 2022-2026</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>2.3 Utveckla elevhälsoarbetet</p> <p>Under läsåret 2023/2024 har två kompetenshöjande insatser genomförts med fokus på att stärka elevhälsans kunskap i både grundskolan och gymnasieskolan. Under hösten 2023 hölls en fortbildning med flera olika föreläsare på tema främjande och förbyggande arbete mot alkohol och narkotika. I april 2024 fick samtliga skolor erfarenhetsutbyta och dela med sig av det arbete som sker på enheterna.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Lunds kommuns handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar 2023-2025</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>3.2 Utarbeta förvaltningsspecifika rutiner/handlingsplaner</p> <p>Ett samarbete med kommunens ANDTS-samordnare har inletts för att se över möjligheterna att ta fram förvaltningsspecifika rutiner.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Lunds kommuns handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar 2023-2025</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>4.1 Prioriteringsordningen vid livsmedelsinköp</p> <p>Arbetet med att ta fram rutin för att underlätta för verksamheten att arbeta utifrån prioriteringsordningen är påbörjat.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>4.4 Minska matsvinn i alla kök</p> <p>Inom ramen för förskolans nya måltidsorganisation pågår ett arbete med att säkerställa en likvärdighet i alla kök. Detta rör bland annat uppföljningen av matsvinn. Arbetet med att säkerställa möjligheterna för uppföljning är påbörjade men det rör insatser på flera håll, dels behövs utrustning för att kunna mäta svinnet samt system för att följa mätningarna över tid. Dessutom behövs samsyn och tydlighet kring vad som ska mätas (tallrikssvinn kontra serveringssvinn).</p>	<p>Ursprung Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, 2023-2025</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF</p>

Uppdrag		
<i>(Barn- och skolnämnden)</i>		
<p>2.5 Beredningsplaner</p> <p>I december 2023 antog barn- och skolnämnden en ny krisledningsplan. Syftet med krisledningsplanen är att beskriva hur barn- och skolnämnden leder och samordnar sitt arbete vid samhällsstörningar. Planen ska aktiveras vid oväntade händelser vars hantering inte ryms inom den normala organisationen. Under våren har förvaltningen genomfört ett arbete med att bemanna de olika funktionerna i den totala krisledningsorganisationen. Utöver det har den nyutnämnda beredningssamordnaren och verksamhetschef för lokal och måltid deltagit i kommunens stabsmetodikutbildning. Kunskapen kring stabsmetodik ska därigenom säkerställas i den samlade krisledningsorganisationen på förvaltningen.</p> <p>Förvaltningen har under våren varit representant i den arbetsgrupp som ska ta fram ett stödmaterial för kommunens verksamheter gällande kontinuitetsplanering. Därutöver har samtal inom kommunen fortgått kring beredningslager samt påbörjat diskussion om lager inom tvätt och lokalvård, prioritering av transporter samt eventuellt införa strategiska enheter.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Plan för program för trygghet och säkerhet, 2020-</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>3. Säkerställa ett långsiktigt utvecklingsarbete baserat på evidensbaserade metoder</p> <p>Arbetet med Bygga Broar fortsätter. Under våren utbildas 42 pedagoger och skolledare i förskolan. Under hösten startar den första utbildningsomgången av Bygga Broar i grundskolan. Målet är att stärka barn och ungas rättigheter, främja integration och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck genom att utveckla personalens bemötande, förhållningssätt och kompetens i ett interkulturellt perspektiv.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Plan mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel 2023–2027</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2027-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>18. Inventera och tillgodose behovet av yrkesspecifika fortbildningsinsatser</p> <p>Under våren har ett flertal utbildningsinsatser för skolkuratorer genomförts tillsammans med kommunens hederssamordnare. Utbildningarna har bland annat handlat om vad hedersrelaterat våld är, vilket stöd som finns i Lunds kommun och kopplingar till skolans styrdokument. Skolkuratorerna har även träffats för workshops inom ämnet. Utbildningarna kommer fortsätta till hösten.</p> <p><i>(Barn- och skolnämnden)</i></p>	<p>Ursprung Plan mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel 2023–2027</p>	<p> Pågående</p> <p>Slutdatum 2027-12-31 Beslutad av: KF</p>

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Utfall apr	Budget apr	Avvikelse apr	Helårsbudget 2024	Helårsprognos 2024	Helårsavvikelse 2024
Intäkter	123	132,1	-9	352,6	343,1	-9,5
Kostnader	-1 195,9	-1 176,3	-19,6	-3 376,6	-3 395,1	-18,5
Avskrivningar	-2,6	-3,2	0,7	-9,8	-9,8	0

(Mnkr)	Utfall apr	Budget apr	Avvikelse apr	Helårsbudget 2024	Helårsprognos 2024	Helårsavvikelse 2024
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 075,4	-1 047,4	-28	-3 033,9	-3 061,9	-28
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-1 075,4	-1 047,4	-28	-3 033,9	-3 061,9	-28
Kommunbidrag	1 047,4	1 047,4	0	3 033,9	3 033,9	0
Nämndsbidrag/Resursfördelning	0	0	0	0	0	0
RESULTAT	-28	0	-28	0	-28	-28

Analys av resultat

Resultat & Prognos 2024 (mnkr)	Utfall jan-april	Budget jan-april	Avvikelse jan-april	Budget 2024	Prognos
Skolpeng	-801	-802	1	-2 373	10,0
Taxor och avgifter	37	34	3	101	4,4
Lokalkostnader	-148	-149	2	-446	0,0
Nämnd och förvaltningskontor	-41	-45	4	-127	1,0
Förvaltningsgemensamt	-15	-17	2	-39	-1,1
Särskilda verksamheter	-54	-36	-19	-150	-13,2
Förskolans verksamhet	-6	-9	3	0	-1,4
Grundskolans verksamhet	-47	-23	-24	0	-27,7
Totalt BSN	-1 075	-1 047	-28	-3 034	-28,0

Periodens resultat

Total budgetavvikelse för perioden är -28,2 mnkr. Förskolans verksamhet redovisar ett överskott på 3,3 mnkr medan grundskolor och anpassade grundskolor tillsammans redovisar ett underskott på 24,0 mnkr för perioden. Förskolans resultat förklaras av en verksamhetsplanering med större återhållsamhet avseende kostnader, framför allt för personal, redan nu inför den förväntade minskningen av barnantalet till hösten. Det redovisade underskottet för grundskolans verksamhet förklaras av att behovet av resurser och därmed personalkostnaderna har varit högre jämfört med budget för perioden.

Kostnaden för skolpengen, som ska täcka både skolpeng till kommunala enheter, köp och försäljning av platser i andra kommuner samt bidrag till fristående enheter är 1,2 mnkr lägre än budgeten för perioden. Främsta orsaken är att budgeten är högre än kostnaden för skolpeng avseende grundskola och fritidshem eftersom elev- och barnantalet i dessa verksamheter och i synnerhet fritidshemmen har varit färre än vad budgetramen beräknats på.

För taxor och avgifter redovisas ett överskott på 2,9 mnkr. De förvaltningsgemensamma kostnaderna har varit 4,9 mnkr lägre än budget för perioden. Detta förklaras av vakanser och tillfälliga personalförändringar på förvaltningskontoret samt ett budgeterat belopp för oförutsedda behov. Ett överskott på 1,5 mnkr redovisas för lokalkostnader. Det förklaras av en budgeterad hyra som ej har eller kommer debiteras och överskott hänfört till denna kommer återlämnas till Kommunkontoret. Avvikelsen för särskilda verksamheter uppgår till -18,0 mnkr för perioden. Detta beror främst på att

antalet elever inom den anpassade grundskolans inriktning ämnesområde varit högre, vilket inneburit att förvaltningen fördelat mer resurser till skolenheterna än de budgeterade kostnaderna. Dessutom har kostnaderna för skolskjuts överskridit budgeten under perioden.

Prognos 2024

Barn- och skolnämndens totala prognos beräknas till -28,0 mnkr. I de beräknade prognoserna har det inte tagits hänsyn till att årets lönerrevision beräknas bli lägre än vad respektive enhets personalbudget beräknats på. Eventuellt tilläggsanslag för ökade livsmedelskostnader är inte heller beaktade. Nuvarande måltidspris som barn- och skolförvaltningens enheter betalar till serviceförvaltningen är beräknat utifrån en ökning av livsmedelskostnaderna som nämnden inte fått kompensation för i budgeten 2024. Det är ännu oklart hur mycket lönerrevisionen och eventuellt tilläggsanslag för ökade livsmedelskostnader uppgår till men det bedömningen är att dessa faktorer kommer påverka resultatet och prognosen i positiv riktning.

I följande avsnitt finns beskrivningar av samtliga större avvikelser.

Skolpeng

För skolpeng beräknas ett överskott för året motsvarande 10,0 mnkr. Prognosen grundar sig på en beräkning av att det kommer vara färre barn i fritidshem än vad kommunfullmäktiges beslutade budgetram anger. Även i grundskolan beräknas det vara färre elever än vad budgetramen baseras på. För förskolan prognostiseras det däremot ett högre barnantal jämfört med beslutad budget.

Beräkningen för prognosen bygger på faktiskt skolpengutfall för antalet folkbokförda barn och elever för perioden, budgeterade volymer i de kommunala verksamheterna samt en volymuppskattning utifrån föregående års utfall och trend för barn och elever folkbokförda i Lund.

Volymavvikelsena beräknas till 20,0 mnkr för helåret. Kostnaden för lokalbidraget till fristående enheter inom både förskola och skola är högre än budget för perioden och beräknas till -3,0 mnkr för helåret för förskolan respektive -7,0 mnkr för helåret för skolan.

I förskolan förklaras detta av att barnantalet har minskat i större omfattning än verksamhetens lokalkostnader. I grundskolan beror det på nya enheter med högre hyreskostnader samtidigt som volymerna inte har ökat i samma omfattning. På så sätt har lokalkostnadsbidraget till andra kommuner och fristående verksamheter ökat i snabbare takt än vad barn- och skolnämnden har blivit kompenserade för.

Taxor och avgifter

Under årets första månader har intäkterna från föräldraavgifter minskat något jämfört med samma period föregående år. Prognosen för intäkter i form av föräldraavgifter beräknas för helåret ge ett överskott om 4,4 mnkr. Föräldraavgifterna i förskolan beräknas bli 2,0 mnkr lägre än budget medan fritidshemsavgifterna beräknas bli 6,4 mnkr högre än budget för helåret.

Lokalkostnader

Lokalkostnadsbudgeten prognostiseras i balans mot budget för helåret 2024.

Nämnd och förvaltningskontor

För nämnd och förvaltningskontor beräknas, för helåret, ett överskott på 1,0 mnkr jämfört med budget. Beräknat överskott förklaras delvis av att det för förvaltningsledningen finns ett budgeterat belopp för oförutsedda behov. Överskottet förklaras delvis också av vakanser och tillfälliga personalförändringar på förvaltningskontoret samt en ej budgeterad intäkt för projekt mot hedersrelaterat våld.

Förvaltningsgemensamt

Prognosen för förvaltningsgemensamt uppgår till -1,1 mnkr. Av detta underskott avser -2,0 mnkr ersättning för facklig tid vilket förklaras av att förvaltningen ersätter för fackligt arbete i högre utsträckning än vad det budgeterats för.

Verksamheten lokal och måltid prognostiserar ett överskott på 1,0 mnkr vilket förklaras av vakanser samt att några förskolors lokalvård som tidigare utförts via entreprenad i stället ska utföras av befintlig personal.

Enheten för pedagogiskt stöd har en prognos på 1,0 mnkr som uppkommer av att det under våren funnits vakanser inom enheten. Även KSU har en prognos på 1,0 mnkr som till delar förklaras av ökade intäkter då verksamheten har fler elever inskrivna än vad budgeten beräknades på. En kommande vakans bidrar också till beräknat överskott.

Det totala underskottet förklaras också av att finansieringen av lokal och måltid inom grundskolans verksamhet är 2,1 mnkr lägre än beräknat på grund av minskade elevolymer.

Särskilda verksamheter

Prognosen för nämndens särskilda verksamheter är beräknad till -13,2 mnkr. I budgeten för nämndens särskilda verksamheter ingår förvaltningsövergripande verksamheter såsom Naturskolan, Lundavälkomsten, obligatoriska lovskolan och obligatorisk prao. Här ingår också de ekonomiska resurserna för skolskjuts, försäkringar, anpassad grundskola och dess lokaler, ersättning för nyanlända elever och individintegrerade elever i anpassad grundskola, skolavgifter för elever i specialskolor, ersättning för extraordinärt stöd till barn och elever och för särskilda insatser i grundskolan samt bidrag till små förskolor och grundskolor på landsbygden. Från och med i år finns också anslaget som är kopplat till det särskilda uppdraget gällande gratis frukost i skolan inom budgeten för nämndens särskilda verksamheter.

Kostnaden för extraordinärt stöd till barn i förskoleverksamheten bedöms även 2024 överstiga budgeten. Prognosen är beräknad till -6,0 mnkr baserat på de beslut som är beviljade för innevarande läsår. Kostnaden för höstterminen kommer baseras på nya individuella beslut vilket innebär att prognosen är svårberäknad. När det gäller kostnaderna för extraordinärt stöd till grundskolans verksamhet ger beräkningarna en prognos på -2 mnkr. Även denna prognos innehåller en stor andel osäkerhet eftersom beslut om rätten till ersättning tas för ett läsår i taget.

Kostnaden för elever i specialskolor, främst Östervångskolan i Lund och Silviaskolan i Hässleholm som båda är specialiserade på elever med hörselnedsättning, är lägre än budget på grund av att färre elever finns inskrivna i dessa skolor än tidigare. Prognosen beräknas nu till 0,7 mnkr men kan behöva justeras om elevantalen förändras inför nästkommande läsår.

Från och med i år finns grundskolans, den anpassade grundskolans och den anpassade gymnasieskolans skolskjutskostnader och övriga elevtransporter samlade i en

gemensam budget. Prognosen är beräknad till -11,4 mnkr vilket motsvarar en uppräknig av tidigare års kostnad för den anpassade grundskolans och gymnasieskolans skolskjuts. Orsaken till befarat underskott är att nämnden inte kompenserades för skolskjutskostnader avseende elever inom anpassad grundskola och gymnasieskola i samband med införandet av nuvarande resursfördelningsmodell. För elever i anpassad gymnasieskola, som barn- och skolnämnden har kostnadsansvar för, beräknas kostnaderna uppgå till cirka 3 mnkr i år.

Lundavälkomsten beräknas ha ett större överskott även i år till följd av fortsatt höga statsbidrag för asylsökande barn och elever vilket enheten ansvarar för att söka. Det finns dock alltid en osäkerhet i om bidrag kommer beviljas för samtliga barn och elever då Lundavälkomsten inte har möjlighet att säkra att samtliga villkor för respektive barn och elev är uppfyllda vid ansökningstillfället. Det finns också en stor osäkerhet i när beslut om ersättning kommer fattas. Baserat på de bidrag som kommit och de ansökningar som har gjorts, bedöms prognosen till 5,0 mnkr.

Nämnden har i år fått ett ökat anslag på 4,0 mnkr kopplat till det särskilda uppdraget – gratis frukost i skolan. Projektet startar upp med tre grundskolor under höstterminen. Bedömningen nu är att kostnaderna för projektet understiger anslaget och ger en prognos på 3,0 mnkr.

Prognosen som avser finansieringen av den anpassade grundskolans verksamhet inklusive lokaler är beräknad till -2,5 mnkr. I prognosen finns ett underskott som uppgår till -8,2 mnkr som beror på att antalet elever, folkbokförda i Lunds kommun, har ökat mer än vad nämnden har fått kompensation för i budgeten. Utöver en ökning av antalet elever har även proportionen av elever som läser enligt kursplanen för ämnesområde, som berättigar en högre ersättningsnivå, ökat. Detta leder till att mer resurser betalas ut till verksamheten. Inför budget 2025 kommer kompensationen sannolikt vara mer överensstämmande med faktiska behov då senarelagd beslut om EVP innebär att underlagen som ligger till grund för kompensationen kan uppdateras senare under innevarande år jämfört med vad som krävts tidigare år. I den totala prognosen för anpassad grundskola ingår också en intäkt på 5,7 mnkr från de fyra kommuner som Lund har samverkansavtal med gällande anpassad grundskola. Enligt avtalet ska Lunds kommuns totala självkostnad för den anpassade grundskolan inklusive fritidshemsverksamheten fördelas på samtliga elever som är folkbokförda i Lund och de kommuner som ingår i avtalet. Intäkten motsvarar cirka 35 % av prognosen för den anpassade grundskolans verksamhet.

Förskolans verksamhet

Prognosen för förskolans verksamhet uppgår till -1,4 mnkr.

Antalet barn inom förskolan fortsätter att minska totalt sett. Samtidigt visar befolkningsprognosen och befolkningsutfallet på variationer i barnantal mellan verksamhetens olika geografiska områden vilket innebär att barnantal och tillgång till platser kan variera betydligt mellan områdena. I de områden där barnantalet har minskat över tid och nedgången fortsätter blir det allt svårare att anpassa organisationen. Detta leder till att lokaler inte utnyttjas fullt ut vilket i sin tur leder till ekonomiska utmaningar.

För att möta det minskade barnantalet har beslut fattats av barn- och skolnämnden under året att avveckla tre förskolor som är belägna inom Gunnesbo, Norra Fäladen samt Mårtens Fälad. Utöver denna åtgärd har förskolorna redan i budgetarbetet tagit

hänsyn till och planerat för de organisatoriska förändringar som krävs på grund av minskat barnantal. På vissa förskolor kommer det att krävas ytterligare åtgärder där barnantalet ser ut att bli ännu lägre till hösten

De demografiska och ekonomiska förutsättningarna inför hösten har krävt stor restriktivitet gällande inköp samt en effektiv personalplanering inom förskolans verksamhet. Att ha ett positivt resultat för perioden och inför hösten kommer att underlätta de anpassningar i organisationen som kommer att behöva genomföras.

Inom Järnåkra/Klostergården finns Källbyängars förskola med ett prognosticerade underskott motsvarande -0,8 mnkr med hänvisning till ett resurstöd för ett stort antal barn vilket inte täcks av budget. Inom Veberöd prognosticerar Tegelstugans förskola ett underskott med -0,6 mnkr med hänvisning till svårigheter att anpassa bemanningen till ett lägre barnantal till hösten

Grundskolans verksamhet

Prognosen för grundskolans verksamhet är beräknad till totalt -27,7 mnkr. En viss osäkerhet finns hos enheterna för vad kommande läsår har för förutsättningar. Bedömningen är att enheterna därav är försiktiga i sina prognoser samtidigt som de finns ekonomiska utmaningar. Enheter som rapporterar negativa prognoser har tagit fram eller ska ta fram åtgärdsplaner för att enskilt eller tillsammans med andra enheter komma i ekonomisk balans.

Av den totala prognosen för grundskolans verksamhet avser -16,3 mnkr den anpassade grundskolans enheter. Det betyder att beräknat underskott för anpassad grundskola avviker med 18 % mot budget och därmed är i linje med resultatet för 2023, som uppgick till -16,6 mnkr. Bedömningen är att det är mycket svårt att vidta åtgärder som påverkar mer än marginellt. I den översyn av nämndens resursfördelningsmodell som pågår har det gjorts analyser av 2023 års resultat som visar att det finns svårigheter att organisera de anpassade grundskolorna effektivt utifrån nuvarande förutsättningar vad gäller sammansättningen av elever, lokalernas utformning, ersättningsnivå och utomhusmiljön. Som tidigare nämnts så finns de största ekonomiska utmaningarna inom de enheter som har en stor variation av stödbehov hos eleverna eftersom det medför svårigheter i att skapa undervisningsgrupper av lagom storlek för att tillgodose alla elevers behov och samtidigt säkerställa en trygg arbetsmiljö för både elever och personal.

När det gäller grundskolornas enheter så uppgår den sammanlagda prognosen till -11,4 mnkr. I bokslutet var resultatet för motsvarande enheter -16,7 mnkr vilket tyder på att åtgärder för att komma i balans mot budget har börjat ge effekt. De utmaningar som återstår att hantera för en ekonomi i balans är bland annat:

- Att organisera stödresurser till elever på ett mer effektivt sätt. Detta bedöms extra svårt för mindre enheter som har en mindre personalstyrka att tillgå.
- Att anpassa organisationen till volymförändringar inför nytt läsår. En betydande minskning av elever, som exempelvis de enheter som från och med nästa läsår stänger sitt intag i förskoleklass ställs inför, kräver en motsvarande minskning av personal. Även om den pedagogiska personalstyrkan kan anpassas på sikt kan det finnas andra gemensamma resurser, exempelvis administration, skolsköterska och bibliotekarie, som är svårare att minska och därmed medför en högre kostnad per kvarvarande elever vilket även kan påverka en annan skola som dessa resurser delas med. Ett betydande tillskott av elever kan också

innebära ekonomiska utmaningar, särskilt om skolan måste starta en ny klass som kräver mer resurser än skolpengen motsvarar.

- Att skapa välanpassade klasstorlekar. Flera enheter anger att de har stora utmaningar med att skapa lämpligt stora klasser eftersom detta styrs av faktorer som är svåra att påverka. Exempel på sådana faktorer är skolans söktryck, befolkningsutveckling, den geografiska placeringen och ibland även lokalernas utformning. Enheter med lågt söktryck kan dessutom ha en utmaning med att omsättningen på elever är högre, vilket minskar möjligheten till god framförhållning i planeringen av organisationen.

Det finns också enheter som har särskilda utmaningar. St Hansgårdens öppna verksamhet som ingår i grundskolans verksamhetsområde är finansierad via anslag som inte bedöms vara tillräckliga för den djurvård och det underhåll av lokaler som verksamheten kräver. När det gäller Revinge skola så kan inte enheten, trots bidrag för liten skola, hålla en ekonomi i balans. Eleverna i årskurs tre transporteras dagligen till Uggleskolan där de får sin undervisning vilket kräver att personal behöver finnas med på bussen mellan Revinge och Södra Sandby. För de femton elever som undervisas på Revinge skola är verksamheten mer än dubbelt så dyr jämfört med andra lågstadieenheter vilket inte går att påverka under rådande omständigheter.

Investeringar

Investeringsredovisning

(Mnkr)	Utfall apr	Helårsbudget 2024	Helårsprognos 2024	Helårsavvikelse 2024
Inventarier, fordon	-3	-18,5	-8	10,5
TOTALT	-3	-18,5	-8	10,5

Analys av investeringar

Årets investeringar prognostiseras till 8 mnkr och består bland annat av inventarieköp till Svaneskolan, Vårfruskolan, Vikingaskolan, Fäladsskolan, Sankt Hansgården samt förskolorna Väderleken och Enestugan.

Prognosen för nämndens investeringar beräknas till ett överskott om 10,5 mkr. Överskottet förklaras i huvudsak av att verksamheten inte har investeringsbehov i samma omfattning som barn- och skolnämndens beslutade investeringsanslag och att investeringar har tidigarelagts till år 2023 samt senarelagts till 2025 och 2026. Utfallet för investeringar 2023 var 17,1 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är fortsatt i fokus för Lunds kommun. Bristen på tillgänglig kompetens är även fortsättningsvis påtaglig inom vissa verksamheter men rekryteringsbehoven och tillgänglig kompetens skiljer sig åt per nämnd och yrkesgrupp. Samtidigt påverkar den rådande konjunkturen hela arbetsmarknaden. Under 2024 väntas ekonomiskt utmanande tider vilket, i kombination med den förväntade

demografiska utvecklingen med fler äldre i behov av stöd parallellt med minskande barn- och elevkullar, gör fortsatt arbete med att attrahera nya medarbetare samt behålla och utveckla befintliga medarbetare till en nödvändighet.

Personalomsättningen för kommunen som helhet har minskat från 3,1 procent januari – mars 2023 till 2,6 procent samma period 2024. Även personalomsättningen för chefer har minskat jämfört med 2023. Läget på arbetsmarknaden påverkar troligen personalomsättningen i hög grad, liksom interna faktorer som medarbetarens upplevelse av sin arbetsituation. Chefen har en viktig roll för verksamheten och medarbetarnas arbetsituation varför det är av stor vikt att fortsätta arbetet med att ge chefer goda förutsättningar att leda verksamheten. En central del i detta är att arbeta med målsättningen att bli sverigedandande inom tillitsbaserad styrning och ledning.

Personalomsättningen inom barn- och skolförvaltningen ökade med 0,2 procentenhet under januari – mars 2024 (1,9 %), jämfört med samma period 2023 (1,7 %). Den största andelen av personalomsättning sker dock vanligtvis inför nytt läsår, det vill säga i augusti. Av de som avslutat sin anställning i barn- och skolförvaltningen har 44 personer (76 %) slutat på egen begäran och 5 stycken (9 %) har valt att gå i pension. Det är flest förskollärare som har valt att lämna sin anställning i kommunen, därefter lärare i årskurs F-3.

	31 mars 2024	31 mars 2023	31 mars 2022
Tillsvidareanställda kvinnor	2 454	2 454	2 446
Tillsvidareanställda män	626	592	589
Tillsvidareanställda totalt	3 080	3 046	3 035

	31 mars 2024	31 mars 2023	31 mars 2022
Visstidsanställda kvinnor	303	387	390
Visstidsanställda män	126	169	156
Visstidsanställda totalt	429	556	546

Vid en jämförelse mellan mars 2024 och mars 2023 ses antalet månadsavlönade ha minskat med 88 och det är antalet månadsavlönade visstidsanställda som har minskat. Sett till enbart tillsvidareanställda har antalet ökat med 34 stycken. Den största ökningen av antal tillsvidareanställda står elevassistenter för, 29 stycken. Som tidigare har rapporterats så beror ökningen bland annat på visstidsanställningar som har konverterats till tillsvidareanställningar. Andra grupper som har ökat är lärare årskurs 4-6 (10 st.) och lärare årskurs 7-9 (15 st.).

Statistik från Kolada.se visar att andelen visstidsanställda av månadsavlönade i både antal och arbetad tid minskade inom förskola och grundskola mellan 2022 och 2023. och Lunds kommun ligger på eller strax under riksnittet i båda kategorier. Som nämnts ovan ses trenden med minskat antal månadsavlönade visstidsanställda fortsätta in i 2024. De två största yrkeskategorierna inom månadsavlönade visstidsanställningar är fortsatt barnskötare och elevassistent.

	Lund 2022	Lund 2023	Riket 2023
Arbetad tid utförd av visstidsanställda, förskola, andel (%)	14	8	9
Arbetad tid utförd av visstidsanställda, grundskola, andel (%)	14	10	11

	Lund 2022	Lund 2023	Riket 2023
Antal visstidsanställda, förskola, andel (%)	12	7	8
Antal visstidsanställda, grundskola, andel (%)	14	11	11

*Statistik från www.kolada.se

De anpassningar av personalresurser utifrån barn- och elevantal och ekonomiska förutsättningar som genomfördes inför höstterminen 2023 kvarstår i mångt och mycket även vid uppstart av vårterminen 2024. Under våren fortsätter verksamhetens arbete med att justera organisationen ytterligare utifrån minskat barn- och elevantal och ekonomiska förutsättningar inför läsåret 2024/2025.

Rekrytering och tillsättning av visstidsanställda (inom förskola och lokal och måltid)

Behoven av timavlönade inom förskola och lokal och måltid ökade under första kvartalet 2024 att jämföra med första kvartalet 2023. Bemanningseenheten ser en generell ökning, som tycks fortsätta under våren 2024. Ökningen av samtliga behov var ca 5,5 %, jämfört med 2023.

Bemanningseenheten har även sett en ökad efterfrågan av stöd i rekrytering av månadsavlönade visstidsanställda under årets första månader, med 28 %. Tidigare har verksamheten i större grad rekryterat visstidsanställda på egen hand.

Trots ökade rekryteringsinsatser under 2023 – 2024, så kan det konstateras att verksamheternas behov av visstidsanställda, både timavlönade och månadsavlönade har ökat markant. Samtidigt upplevs en alltmer utmanande rekryteringssituationen på arbetsmarknaden. Andelen sökande till berörda verksamheter minskar och de sökande har i lägre grad relevant kompetens och erfarenhet. Det ger en mer resurskrävande rekryteringshantering med lägre resultatutfall.

Åtgärder inom kompetensförsörjning

I december 2023 beviljades barn- och skolförvaltningen tillsammans med utbildningsförvaltningen medel från KOM-KR för kompetenshöjande insatser för elevassistenter. Tillsammans kommer förvaltningarna att ha möjlighet att kompetensutveckla sammanlagt 60 elevassistenter under 2024–2026 med första kursstart i augusti 2024.

I enlighet med handlingsplanen för Huvudöverenskommelse 2021 (HÖK 21) har en partsgemensam arbetsgrupp med representanter från Sveriges Lärare samt verksamhetsrepresentanter träffats för att skapa ett gemensamt dokument kring introduktionsperiod för nyexaminerade lärare och förskollärare. Syftet med dokumentet är att säkerställa att nyexaminerade lärare och förskollärare får den introduktion som de enligt skollagen har rätt till, skapa en likvärdig introduktion oavsett var den nyexaminerade arbetar, samt för att tydliggöra för verksamheterna vad introduktionsperioden är och vad den ska innehålla. Dokumentet har under våren 2024 färdigställts och kommunicerats ut till förvaltningens chefer.

Arbetet med handlingsplan kring kompetensförsörjning utifrån HÖK 21 avslutades i mars 2024. Det stöd som har funnits arbetsgivaren till hjälp under avtalsperioden för HÖK 21, www.kompetensforsorjningskola.se, kommer fortsatt att finnas tillgängligt för arbetsgivaren i kompetensförsörjningsfrågan. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och de olika fackliga parterna har även i de nyligen slutna kollektivavtalen, Huvudöverenskommelse 2024 (HÖK 24) kommit överens om en avsiktsförklaring kring

ett partsgemensamt arbete gällande kompetensförsörjning inom välfärden, vilket framöver kan komma att ge ytterligare stöd i arbetsgivarens arbete.

En ny omgång av ledarskapsprogrammet potentiella ledare kommer att påbörjas i augusti 2024. Barn- och skolförvaltningen har fått in 12 ansökningar och kommer att ha två platser för medarbetare från förvaltningen till programstart.

Hälsa och arbetsmiljö

I november 2023 fastställde kommunfullmäktige arbetsmiljömål för Lunds kommun 2024–2026. Bra arbetsmiljö ger förutsättningar att klara den största utmaningen, kompetensförsörjningen. Arbetsmiljömålen är:

- Sänk sjukfrånvaron
- Förbättra chefers förutsättningar
- En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

Aktiviteter kopplat till arbetsmiljömålen för 2024-2026 har fastställts kommunövergripande under april månad och förvaltningen kommer att ta del av och arbeta med dessa aktiviteter på olika sätt under 2024.

Verksamheten har sedan tidigare redan arbetat i enighet med de implementerade processerna vilka kan ses bidra till de antagna arbetsmiljömålen och kommer således att fortsätta med det hela 2024.

Chefers förutsättningar

Under 2024 fortsätter barn- och skolförvaltningen med att erbjuda nyanställda chefer chefsintroduktion både kommunövergripande och förvaltningsspecifikt. Förvaltningens chefer uppmanas att gå de olika utbildningar som erbjuds chefer i syfte att öka deras kunskap kring och trygghet i olika former av processer i deras dagliga arbete. Det finns både förvaltningsspecifika och kommunövergripande utbildningar och vissa är obligatoriska att gå, så som Grundläggande arbetsmiljö (GRAM).

En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

Det partsgemensamma arbetet Arbetsmiljö BSF är en insats utifrån att nå målet om en hållbar arbetsbelastning och möjlighet till återhämtning. Under höst och vinter har en omfattande utvärdering av arbetsmiljön inom barn- och skolförvaltningen genomförts med hjälp av intervjuer och en enkätundersökning. 76% av barn- och skolförvaltningens medarbetare svarade på enkäten, något som tyder på ett engagemang från våra medarbetare i denna fråga. Denna höga deltagandegrad har gett förvaltningen värdefulla insikter och en stark grund för fortsatt arbete

Resultaten är i linje med de vi sett i den kommungemensamma medarbetarenkäten och ger en fördjupad förståelse som underlättar riktade åtgärder. Den noggranna kartläggning som har genomförts utgör grunden för att ta fram generella arbetsmetoder och verktyg som kan användas av enskilda enheters fortsatta arbetsmiljöarbete. Den partsammansatta arbetsgruppens och förvaltningsledningens fokus framåt är att bearbeta underlaget och konkretisera och identifiera behov av åtgärder och verktyg.

Förebyggande arbetsmiljöarbete för våld och hot

I årsrapporten för 2023 framgick det att två av de tre främsta anledningarna till förvaltningens tillbudsrapportering är kopplade till våld och hot. Förutom det löpande arbetet med frågorna i verksamheten, pågår kommun- och förvaltningsövergripande insatser. Barn- och skolförvaltningens plan för trygghet och säkerhet har kompletterats

med lokal rutin för att förebygga och hantera våld och hot, i enlighet med den kommunövergripande rutinen. Implementeringen påbörjades i januari och förväntas att vara klar den 30 september. Under hösten 2023 och våren 2024 har den grundläggande utbildningen i att hantera och förebygga våld och hot genomförts förvaltningsvis av Falck. Insatsen har medfört att nästintill samtliga av barn- och skolförvaltningens chefer och skyddsombud har medverkat i utbildningen. Framöver kommer utbildningen att erbjudas fyra gånger per år i Lunds kommun för nytillkomna chefer och skyddsombud i organisationen. Syftet med både den kommunövergripande rutinen och gemensamma utbildningen är att höja kunskapen om samt skapa samsyn i arbetsmiljöarbetet om våld och hot.

Uppföljning av implementering av tillämpningsanvisningar samverkansavtal

Som nämndes i årsanalysen för 2023, så implementerades nya tillämpningsanvisningar för samverkansavtalet inom barn- och skolförvaltningen. Som ett led att implementera tillämpningsanvisningarna och ytterligare utveckla samverkansarbetet beslutades att respektive lokal samverkansgrupp skulle genomföra en workshop under hösten 2023. Insatsen har under första kvartalet 2024 följts upp med en enkät i syfte att fånga upp eventuellt utvecklings- och/eller utbildningsbehov som identifieras i samband med workshopen och/eller utvärdering i lokal samverkansgrupp.

31 av 32 lokala samverkansgrupper har genomfört workshopen. Enkäten har därefter besvarats av 26 lokala samverkansgrupper och visar att 14 lokala samverkansgrupper har identifierat ett utvecklings- och/eller utbildningsbehov. Flertalet ser att det identifierar behovet kommer att hanteras lokalt. I en del fall önskas stöd från HR vilket kommer att erbjudas.

Sjukfrånvaro

Under perioden syns en minskning av sjukfrånvaron i Lunds kommun. Sjukfrånvaron för januari – mars 2024 är 6,9 procent, att jämföra med 7,3 procent samma period föregående år.

Sjukfrånvaron skiljer sig åt betydligt mellan kommunens verksamheter och yrkesgrupper. De högsta sjuktalen finns i nämnder med så kallade kontaktyrken, det vill säga yrken där medarbetarna har nära fysisk kontakt med barn, elever, brukare och andra målgrupper.

Kvinnor har även för denna period högre sjukfrånvaro än män, vilket speglas av att kvinnliga medarbetare utgör en majoritet inom kontaktyrkena. Minskad sjukfrånvaro bidrar till ökad kontinuitet i verksamheterna samt påverkar kommunens ekonomi positivt varför det är angeläget att fortsätta det aktiva arbetet med att sänka sjukfrånvaron.

Den totala sjukfrånvaron inom barn- och skolförvaltningen för januari – mars 2024 är 7,5, vilket är 0,4 procentenheter lägre än samma period 2023. Under januari observerades en marginellt högre sjukfrånvaro jämfört med samma månad 2023. Februari bibehölls på samma nivå som året innan, medan mars visade en märkbar minskning i sjukfrånvaro jämfört med 2023. I arbete med att sänka sjukfrånvaron fortsätter barn- och skolförvaltningen att tillämpa de åtgärder kring att sänka sjukfrånvaron som tagits fram på kommunövergripande nivå.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron beräknas genom att dividera sjukfrånvarotimmar med den schemalagda

tiden under perioden. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - mar 2024	Jan - mar 2023	Jan - mar 2022
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	8,1	8,4	11,2
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	5,1	5,9	7,5
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	7,5	7,9	10,4

Sjukfrånvaro fördelning

Tabellen visar hur sjukfrånvaron är fördelad mellan dag 1-14 samt från dag 15- under perioden.

Nyckeltal	Jan - mar 2024	Jan - mar 2023	Jan - mar 2022
Sjukfrånvaro 1-14 dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Mar 2024 3,9 % Män Mar 2024 3,3 % Totalt Mar 2024 3,8 %	Kvinnor Mar 2023 4,4 % Män Mar 2023 4,2 % Totalt Mar 2023 4,4 %	Kvinnor Mar 2022 6,8 % Män Mar 2022 6,2 % Totalt Mar 2022 6,7 %
Sjukfrånvaro 15- dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Mar 2024 4,2 % Män Mar 2024 1,8 % Totalt Mar 2024 3,7 %	Kvinnor Mar 2023 4 % Män Mar 2023 1,7 % Totalt Mar 2023 3,5 %	Kvinnor Mar 2022 4,4 % Män Mar 2022 1,3 % Totalt Mar 2022 3,8 %